

Małgorzata Mogielnicka-Urban, Jan Dąbrowski

Maciejowice, woj. siedleckie, St. 1 i 2,
AZP 68-71

Informator Archeologiczny : badania 24, 38-39

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szerokopłaszczyznowe. Badania objęły powierzchnię 1,5 ara i dostarczyły informacji o ośmiu kolejnych grobach oraz czterech obiektach z okresu wpływów rzymskich.

Odkryte groby były w różnym stopniu uszkodzone przez osadę z okresu wpływów rzymskich oraz w wyniku prac agrotechnicznych związanych ze współczesną uprawą terenu cmentarzyska.

W najlepiej zachowanym z odkrytych w tym sezonie grobów znaleziono w obrębie kamiennej obstawy popielnicę nakrytą misą oraz 19 naczyń pełniących funkcję przystawek, a wśród nich malowaną biało-brunatno-czarną czarzkę. W grobie tym znaleziono ponadto naszyjnik i bransoletę żelazną, dwie bransolety i siedem kólek brązowych oraz fragmenty stopionej zausznicy z paciorków szklanych niebiesko-żółtych wśród szczątków przepalonego stosu.

Fragmenty malowanych i glazowanych naczyń znaleziono również w trzech innych grobach.

Ślady osadnictwa z okresu wpływów rzymskich wskazują na istnienie naziemnych chat drewnianych z podłogami z dranic i paleniskami oraz towarzyszących im wziernych obiektów gospodarczych.

Przewiduje się kontynuację badań.

Grodzisko, gm. Zator woj. bielskie St. 1 AZP 104-52/24

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej Zakład Archeologii Małopolski w Krakowie

Badania prowadziła mgr Anna Tyniec. Finansował Konserwator Zabytków Archeologicznych w Bielsku-Białej. Badania ratowniczo-sondazowe. Osady kultury łużyckiej i ze średniowiecza.

Badania przeprowadzono w strefie leżącej na północ od grodziska (?), w miejscu bezpośrednio zagrożonym pracami budowlanymi. Łącznie przebadano teren o powierzchni 46,5 m². Złożono trzy wykopy sondazowe (I-III/90) oraz dwa wykopy poszerzające (IIA i IIB/90), odpreparowano kilkunastometrowej długości ścianę wykopu odwadniającego budowę uzyskując długi profil prostopadły do osi ewentualnego wału grodziska. W sondach I/90 i III/90 znaleziono niewielkie kolekcje ceramiki (średniowiecznej i łużyckiej) w warstwie ornej i zarejestrowano układ warstw nie naruszonych wcześniejszą działalnością ludzką. W wykopach II/90, IIA/90, IIB/90 natrafiono na pozostałości dwóch rozległych obiektów. Obiekt nr 1: palenisko o miąższości ok. 20 cm (bezpośredni pod warstwą orną), z którego zebrano materiał ceramiczny, który można datować na czas po XII wieku. Obiekt nr 2: (wyeksplorowany w części W i SW) pozostałości rozległego obiektu mieszkalnego wraz ze znajdującym się poza nim paleniskiem. W wypełnisku o miąższości ok. 100 cm możliwe było wyróżnienie dwóch warstw zasypiskowych oraz poziomu użytkowego (z dużą zawartością węgla drzewnych i brył polepy). Inwentarz: znaczne ilości ceramiki, narzędzie krzemienne, kości zwierzęce. Obiekt ten można łączyć czasowo z okresem halszackim.

Badania będą kontynuowane.

Kolonia Hlusuynne, woj. zamojskie St. 4 patrz okres rzymski

Komarów, woj. zamojskie St. 9 patrz epoka brązu

Lawny Lasek, gm. Piecki woj. olsztyńskie St. III patrz okres rzymski

Maciejowice, woj. siedleckie St. 1 i 2 AZP 68-71/-

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej Zakład Epoki Metali

Badania prowadziła dr Małgorzata Mogielnicka-Urban. Konsultował doc. dr hab. Jan Dąbrowski. Finansowane częściowo przez WKZ w Siedlcach. Cmentarzysko grupy mazowiecko-podlaskiej kultury łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu i okresu halszackiego (dziesiąty sezon badań) nawarstwiające się częściowo na wcześniejszą osadę tej kultury (trzeci sezon badań) oraz osada tej kultury z IV-V okresu epoki brązu (szósty sezon badań).

Stanowisko 1. Przebadano 203 m². W południowej części cmentarzyska wyeksplorowano 18 grobów (15 popielnicowych, 3 jamowe), występujących w 3 poziomach. W tej partii były one uszkodzone przez rozrastające się dziko drzewa z byłego sadu. W 3 grobach popielnicze były przykryte miską leżącą do góry dnem, w 1 płackiem i w 1 fragmentami 2 naczyń chropowatych. W 3 wypadkach wśród kości stwierdzono drobne przedmioty metalowe (kółko i fragmenty drutu), a w 5 ślady brązu na kościach. W 2 grobach brąz i ślady były tak usytuowane, że sugerują włożenie do nich więcej niż jednego przedmiotu metalowego. W 1 grobie znaleziono 2 łuski krzemienne, a w innym kamień. Dwa groby jamowe miały owalne lub kolisty zarysy jam, w przekroju nieckowate lub workowate, a jeden zaznaczył się jako skupisko kości w czystym

piasku. W dwu stwierdzono fragmenty ceramiki, a w jednym ponadto 2 łuski krzemienne. Tegoroczne badania pozwoliły uściślić południową granicę cmentarzyska.

W obrębie osady zlokalizowanej w północnej peryferii st. 1 odkryto następną partię zaciemnienia. 8 jam i 10 śladów po słupach. Badany fragment zaciemnienia stanowi dalszą część prostokąta. Jego kształt jest mniej ostry, ale wypełnisko i inwentarz analogiczne jak w pozostałych. Na wymiennienie zasługują pochodzące z niego krzemienny grocik sercowaty i guzik brązowy. Większość znalezionych śladów po słupach koncentrowała się pod, na granicy lub obok zaciemnienia. Być może mamy tu do czynienia z budowlą. Tuż na nim rozciąga się warstwa brunatnego piasku, która jest pozostałością warstwy kulturowej. Na resztki warstwy tego rodzaju, o stosunkowo bogatym inwentarzu, natrafiono także w jednym z pozostałych wykopów, na których występowały głównie jamy, wkopane w żółty piasek. Są one koliste lub owalne, w przekroju na ogół o prawie pionowych ściankach i płaskim dnie, przeważnie o czarnym lub szarym wypełnisku niekiedy zróżnicowanym zależnie od głębokości. Zawierały one duże ilości ceramiki, czasem także okruchy krzemienne i kości zwierzęce. Ślady po słupach (3 wbitych, 6 wkopanych, 1 nieokreślonym) są koliste lub owalne, w przekroju stożkowate lub o łukowatych ściankach i płaskim dnie, szarym lub szarobrunatnym wypełnisku. W 7 stwierdzono niewielkie ilości ceramiki, a w 1 tłuk kamienny. Okazało się, że badana osada rozciąga się dalej ku północy w kierunku Okrzejki i na wschód.

Stanowisko 2. Przekopano 25 m². Wykop zlokalizowano w części północnej na zboczu obniżenia, odkrywając analogiczny układ warstw jak w wykopie usytuowanym na przeciwnym zboczu, na którym badania prowadzono już wcześniej. Występują tu dwie warstwy z materiałem kultury łużyckiej: piasku brązowego o grubości 20 cm, wypływająca się ku południowi, zawierająca m.in. trzpień szpil brązowej, oraz piasku brunatnego, dość zbitego, ilastego, o miąższości 10-20 cm, ograniczoną od dołu grubym poziomem orsztymu. W wykopie tym natrafiono na 2 obiekty: strop nleckowatej w przekroju jamy o czarnym wypełnisku zarysował się niewyraźnie w warstwie brązowego piasku, a skupisko kamieni stwierdzono na pograniczu obu warstw.

Prowadzono nadal badania nad zawartością fosforu w glebie. W tym roku pobrano 43 próbki rozmieszczone w 4 ciągach w północnych i południowych częściach obu stanowisk.

Badania będą kontynuowane.

Madely, gm. Pątnów woj. sieradzkie St. 1 patrz epoka brązu

**Mąkolice, gm. Wola Krzysz-
toporska woj. piotrkowskie
St. 3 AZP 74-52/4**

Muzeum Okręgowe w Piotrkowie
Trybunalskim

Badania prowadził mgr Mirosław Szukała. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Słodny sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne płaskie. Kultura łużycka, okres halsztacki, wczesny okres lateński (?).

Stanowisko badane jest od 1983 r. Położone na wydmywym cyplu w pobliżu niewielkiego ciekłu uchodzącego dalej od rzeki Bogdanówki. W 1990 r. przebadano powierzchnię 125 m², odkrywając 9 grobów jamowych, ciałopalnych (trzem 86), wszystkie pod różnej wielkości brukiem lub pokrywą kamienną. Część grobów była zniszczona wkopami współczesnymi. Wyposażenie grobów stanowiły fragmenty naczyń glinianych, szczątki przedmiotów metalowych. Sezon nie przyniósł równie ciekawych znalezisk jak lata poprzednie.

Na odsłoniętym terenie odkryto ponadto liczne fragmenty rozbitych naczyń glinianych oraz wyroby krzemienne, z których część datować można na schyłek epoki brązu/okres halsztacki, część zaś na mezolit.

Chronologia cmentarzyska określona na podstawie typologii ceramiki i wyrobów metalowych. Materiały znajdują się w Muzeum w Piotrkowie Tryb.

Przewiduje się kontynuację badań.

Nowa Wioska, gm. Lubsza St. 1 patrz okres lateński

Okolowice, gm. Pabianice woj. łódzkie St. 1 patrz epoka brązu

**Orzech, gm. Świerklaniec
woj. katowickie
St. 2 AZP 94-46/18**

Muzeum Śląskie w Katowicach

Badania prowadził mgr Ryszard Ablamowicz. Badania finansował KZA w Katowicach oraz Muzeum Śląskie. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko birtualne kultury łużyckiej z C-D, z okresu halsztackiego.

Stanowisko położone jest około 100 m w kierunku zachodnim od szosy Bytom-Świerklaniec, przy ul. Szkolnej.